

Utrecht, 25 november 2008
Pythagoraslaan 101
Tel. 030-2589111

Afdeling : AVV
nummer : 2008ONT225555

Onderwerp: **Beantwoording** schriftelijke vragen ex art. 47 van het Reglement van Orde aan het College van Gedeputeerde Staten gesteld door door Wanda Bodewitz (Partij voor de Dieren) en Jos Kloppenborg (GroenLinks) betreffende het afsteken van vuurwerk (d.d. 17 oktober 2008)

Beantwoording schriftelijke vragen ex art. 47 van het Reglement van Orde aan het College van Gedeputeerde Staten gesteld door Wanda Bodewitz (Partij voor de Dieren) en Jos Kloppenborg (GroenLinks) betreffende het afsteken van vuurwerk (d.d. 17 oktober 2008)

De fracties van de Partij voor de Dieren en GroenLinks hebben vijf vragen aan Gedeputeerde Staten van Utrecht gesteld. Deze vragen hebben betrekking op het gestelde in de Flora en faunawet in samenhang met het verlenen van een ontbrandingstoestemming in het kader van het Vuurwerkbesluit door Gedeputeerde Staten. Voordat de vragen worden beantwoord zal eerst een korte uiteenzetting worden gegeven van de twee wettelijke stelsels.

Vuurwerkbesluit

Een ieder die vuurwerkevenementen organiseert moet in het bezit zijn van een “toepassingsvergunning” ook wel genoemd “bedrijfsvergunning”. Deze vergunning wordt afgegeven door Gedeputeerde Staten van de provincie waarin de persoon of het bedrijf is gevestigd, de minister van VROM indien de persoon of het bedrijf in het buitenland is gevestigd. Een van de verplichte voorschriften van een toepassingsvergunning is de eis dat voorafgaand aan het tot afsteken van vuurwerk door een professionele ontbrander toestemming wordt gevraagd of melding wordt gedaan aan Gedeputeerde Staten van de provincie waarin het afsteken van vuurwerk plaatsvindt.

Als er meer dan 100 kilogram vuurwerk wordt afgestoken moet er een ontbrandingstoestemming worden verleend door Gedeputeerde Staten, hieraan kunnen door Gedeputeerde Staten voorwaarden worden verbonden ter bescherming van mens en milieu. In IPO-verband zijn hiervoor standaardvoorschriften opgesteld. Indien er minder dan 100 kilogram vuurwerk wordt afgestoken kan worden volstaan met een melding aan Gedeputeerde Staten, hieraan kunnen geen nadere voorwaarden worden gesteld. De voorschriften uit de toepassingsvergunning worden geacht hier te voldoen.

Flora- en faunawet(hierna Ffw)

De Ffw heeft betrekking op de in het wild voorkomende flora en fauna in Nederland. In de wet staat naast een aantal expliciete verboden ook een algemene zorgplicht geformuleerd in artikel 2 van de Ffw. Artikel 10 van de Ffw verbiedt het opzettelijk verontrusten van beschermde inheemse diersoorten. Artikel 11 van de Ffw verbiedt o.a. het verstoren van nesten. Van deze verboden kan bij of krachtens AMvB vrijstelling worden verleend. Daarnaast kan de minister van LNV ontheffing verlenen van de verboden. De vrijstellingen zijn geregeld in het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet en de Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet. Evenementen zoals het afsteken van vuurwerk vallen niet onder de belangen waarvoor een vrijstelling geldt.

Nu het afsteken van vuurwerk niet onder een vrijstelling valt zal, indien aannemelijk is dat hierdoor beschermde diersoorten of nesten worden verontrust een ontheffing bij het ministerie van LNV moeten worden aangevraagd. Bij de beoordeling hiervan zal worden gekeken naar de omvang van de verontrusting in relatie tot de kwetsbaarheid van de soorten die worden verontrust.

Vragen

1. Door het afsteken van vuurwerk wordt eventuele aanwezige fauna in het gebied verstoord en raken dieren gestresst. In artikel 2 van de Flora- en faunawet staat dat wanneer het vermoeden bestaat dat door handelen nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, men “verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.” Dit betekent dat wanneer een vergunning om vuurwerk af te steken (de zogenaamde ontbrandingstoestemming) wordt afgegeven, men zeker moet zijn dat er geen dieren worden verstoord. Die voorwaarde zouden wij graag terugzien in het draaiboek vuurwerkevenementen. Bent u bereid het draaiboek hierop aan te passen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Nee. Ter bescherming van de fauna is er de de Flora- en faunawet. De bevoegdheid om deze wet te handhaven voor wat betreft het opzettelijk verontrusten van beschermde inheemse diersoorten en het verstoren van de nesten ligt bij de Minister van LNV. Het toetsingskader voor Gedeputeerde Staten voor het afsteken van vuurwerk ligt vast in het Vuurwerkbesluit. In brief waarin de ontvangst van de aanvraag wordt bevestigd wordt sinds kort verwezen naar andere wet-en regelgeving zoals de Flora- en faunawet.

2. Meer specifiek staat in het draaiboek vuurwerkevenementen van de provincie Utrecht dat bij de aanvraag gekeken moet worden naar de “aanwezigheid van dieren (koeien, paarden etc)”. Wij zien ‘dieren’ breder en willen graag een aanpassing van deze tekst zodat naar alle dieren, die worden verstoord door vuurwerk en met name naar mogelijke nesten van broedende vogels wordt gekeken. Bent u bereid het begrip dieren in deze publicatie breder te trekken tot alle dieren, die door het afsteken van vuurwerk kunnen worden verstoord? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Nee. Het toetsingskader voor Gedeputeerde Staten voor het afsteken van vuurwerk ligt vast in het Vuurwerkbesluit. De bevoegdheid om de Ffw te handhaven ligt bij de Minister van LNV. Koeien, paarden en andere gedomesticeerde dieren vallen niet onder de Ffw. Het doel van de bepaling in het draaiboek is het beschermen van dieren die verblijven in agrarische bedrijven en waarvan de aanwezigheid dus voorzienbaar is.

3. Op pagina 62 in het draaiboek vuurwerkevenementen staat dat wanneer tijdens het afsteken van het vuurwerk de gevarenzone door publiek wordt betreden, het afsteekprogramma onverwijld dient te worden onderbroken totdat de gevarenzone weer vrij is van publiek. Wij zouden graag zien dat in deze tekst naast het woord publiek ook het woord 'dieren' wordt opgenomen. Bent u bereid dit toe te voegen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Ja. In IPO verband is al een voorschrift opgesteld met deze strekking. De veiligheid van de toeschouwers is de grondslag voor dit voorschrift. Het is overigens niet erg waarschijnlijk dat zich tijdens het afsteken dieren in de gevarenzone zullen begeven. De meeste dieren zullen zich in zijn algemeenheid vanwege schrikreacties van het ontstekingspunt af bewegen. De veiligheidszone wordt kort voordat het vuurwerk tot ontbranding wordt gebracht nog gecontroleerd.

4. De ministers van VROM en LNV stimuleren het geven van voorlichting over vuurwerk aan de burgers. Hiertoe subsidiëren zij het Landelijk Informatiecentrum Gezelschapsdieren om houders van honden en katten voor te lichten om de hinder voor hun dieren zoveel mogelijk te beperken. Dit vinden wij een goede vorm van voorlichting. Er ontbreekt volgens ons echter het aspect van de gevolgen van het afsteken van vuurwerk voor in het wild levende dieren en het milieu. Graag zien wij dat de provincie daar een voorlichtingscampagne voor start om burgers en organisatoren van evenementen met vuurwerk bewust te maken van de schade die vuurwerk aan kan richten aan milieu en in de vrije natuur levende dieren. Bent u bereid zo'n campagne te steunen en mogelijk zelfs te initiëren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: De afdeling Vergunningverlening voert in het kader van medebewind een aantal taken uit, daaronder begrepen de taken in het kader van het Vuurwerkbesluit. Het opzetten van een dergelijke informatiecampagne ligt meer op de weg van de ministeries van VROM en LNV. Gezien de al bestaande landelijke voorlichtingscampagne lijkt het meer voor de hand liggend om het verzoek daar neer te leggen.

5. Wij zouden graag zien dat er bij het verlenen van een ontbrandingstoestemming bij evenementen strengere regels gaan gelden. Het aantal vergunningen zou beperkt moeten blijven en het uitgangspunt zou moeten zijn: "Geen vuurwerk tenzij". Bij dit "tenzij" kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een aantoonbare meerwaarde als attractie en het voorkomen van schade aan dieren of milieu. Bent u bereid het provinciale beleid inzake vergunningen voor vuurwerk aan te scherpen zodat de schade aan het milieu en voor mens en dier sterk vermindert? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Nee. Het Vuurwerkbesluit heeft als uitgangspunt veiligheid. Aspecten zoals luchtkwaliteit en geluidshinder maken geen onderdeel uit van het toetsingskader van het Vuurwerkbesluit.

Binnen de provincie zijn er ongeveer 15 professionele ontbranders actief en vinden er ongeveer 125 vuurwerkevenementen op jaarbasis plaats. Gedeputeerde Staten hebben aan één van deze ontbranders een toepassingsvergunning verleend. De andere 14 professionele ontbranders die actief zijn binnen de provincie Utrecht hebben een ontbrandersvergunning gekregen van andere provincies of het ministerie van VROM. Ongeveer 60 % van deze evenementen wordt via een melding afgehandeld en 40% via een ontbrandingstoestemming. Gedeputeerde Staten kunnen voor 40% van de evenementen nadere eisen stellen.

Eventueel aanvullend beleid van de kant van de provincie kan er toe leiden dat ontbranders er juist voor kiezen minder dan 100 kilogram professioneel vuurwerk af te steken. Hierdoor kunnen zij het aanvullende beleid maar ook alle andere nadere eisen omzeilen. Dit heeft tot gevolg dat helemaal geen eisen meer kunnen worden gesteld. De provincie Utrecht heeft dus maar in een beperkt aantal gevallen de mogelijkheid nadere eisen te stellen. Landelijk beleid is ons inziens ook een beter om rechtsongelijkheid te voorkomen.

De nadere eisen mogen alleen worden opgelegd in het kader van de bescherming van mens en milieu. Een “nee tenzij doctrine” past naar ons oordeel niet binnen het criterium “bescherming van mens en milieu” en het is twijfelachtig of een dergelijke doctrine voldoende juridische basis heeft. Het criterium “aantoonbare meerwaarde als attractie” heeft dat zeer waarschijnlijk niet. Het begrip “aantoonbare meerwaarde” is bovendien geen hard beoordelingscriterium.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,

Secretaris,